

VALLEKILDE VANDVÆRK I/S
Højskolevej 19
4534 Hørve

26. november 2025

Kontrolprogram Vallekilde Vandværk 2025-2031

Indhold

Afgørelse om kontrolprogram	2
Vilkår for analyseparametre og prøvetagningshyppighed	2
Operationelt kontrolprogram	7
Lovgivning	7
Baggrund for afgørelsen	8
Jordforurening	8
Udtalelser og partshøring	8
Konklusion	8
Offentliggørelse	8
Hvis I har spørgsmål eller bemærkninger	8
Vil I se sagen igennem?	9
Hvis I vil klage	9
Søgsmål	9

Afgørelse om kontrolprogram

Odsherred Kommune træffer her afgørelse om kontrolprogrammet for Vallekilde Vandværk.

Kontrolprogrammet er gældende for perioden 1. december 2025 til og med den 30. november 2031. Kontrolprogrammet gælder i 6 år medmindre der er behov for en opdatering.

Hvis drikkevandsbekendtgørelsen ændres i denne periode, skal I kontrollere drikkevand og grundvand efter den ændrede bekendtgørelse¹.

Vilkår for analyseparametre og prøvetagningshyppighed

1) Hvor tit skal I tage vandprøver:

Vandværket skal følge prøvetagningshyppighed for et vandværk, der producerer mellem 100 m³ og 1.000 m³ vand pr. dag. Prøvetagningshyppigheden er lovbestemt for A og B parametre samt for boringskontrol². Prøvetagningshyppigheden af ledningsnet og afgang værk er videreført fra forrige kontrolprogram.

Skema over prøvetagningshyppighed

Prøvenavn/År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Gruppe A-parametre, taphane	4	4	4	4	4	4	4
Gruppe B-parametre, taphane	1	1	1	1	1	1	1
Ledningsnet flush	4	4	4	4	4	4	4
Driftskontrol ledningsnet/vandværk	Ved vedligehold/ledningsbrud						
Driftskontrol nødforbindelse Havnsø	1	1	1	1	1	1	1
Vandværkskontrol Afgang Vandværk (Tabel 4)	2	2	2	2	2	2	2
Vandværkskontrol Afgang Vandværk proces (Tabel 5)	2	2	2	2	2	2	2
Boringskontrol, DGUnr. 197.429*				1			
Boringskontrol, DGUnr. 197.497*		1				1	

Tabel 1 Skema over prøvetagningshyppighed.

* Derudover BTEXN, totalkulbrinter og klorerede opløsningsmidler og disses nedbrydningsprodukter – se punkt 2 a).

¹ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025

² Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025

a) Boringer

Boringskontrol i boringerne skal ifølge drikkevandsbekendtgørelsen tages hvert 4. år. Der er afgjort ekstra prøvetagning pga. V2 kortlagt grund (losseplads) som ligger i indvindingsoplandet. Se punkt 2 a). Vandprøverne skal fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året.

Den sidste boringskontrolprøve for DGUnr. 197.429 blev taget i 2024. Næste prøve skal tages 2028.

Den sidste boringskontrolprøve for DGUnr. 197.497 blev taget i 2022. Næste prøve skal tages 2026.

b) Taphane hos forbruger

Gruppe A-parametre skal udtages 4 gange om året på forskellige adresser. Gruppe B-parametre skal udtages 1 gang om året på forskellige adresser. Da ledningsnettet er inddelt i 2 sektioner, skal vandværket skifte mellem prøvesteder, så alle sektioner indgår i prøvetagningen i løbet af 2 år. Vandprøverne skal også fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året.

c) Ledningsnet (flush)

Vandværket skal udtage 4 analyser om året på ledningsnettet 4 forskellige steder (flush). Prøverne udtages som flush prøver samtidig med prøverne 'Taphane hos forbruger'.

d) Afgang vandværk

Vandværket skal udtage 4 analyser om året fra afgang vandværk.

- 2 af prøverne skal analyseres for de parametre der er nævnt i punkt 2 d) Tabel 4.
- 2 af prøverne skal analyseres for de parametre der er nævnt i punkt 2 d) Tabel 5.

Vandprøverne skal fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året.

e) Nødforbindelse til Hørve Vandværk

Vallekilde Vandværk kan eksportere vand til, og importere vand fra Hørve Vandværk i særlige situationer ved hjælp af en nødforsyningsforbindelse. Vallekilde Vandværk skal dog lukkes ned, i tilfælde af at der er behov for nødforsyning af vand fra Hørve Vandværk. Derfor er prøver af vand fra Hørve Vandværk ikke medtaget i kontrolprogrammet.

f) Nødforbindelse til Havnsø Vandværk

Vallekilde Vandværk kan eksportere vand til Havnsø Vandværk ved hjælp af en forbindelse fra ledningsnet til ledningsnet. Derfor stilles krav om at der udtages prøver af det vand Vallekilde Vandværk leverer gennem ledningen en gang om året. Prøven udtages i brønden. Analyseparametre ses i punkt 2 e).

2) Hvilke parametre skal I analysere for?

a) Vandanalyser i boringerne:

Vandværket skal udtage en boringskontrol i de 2 borerer hvert 4. år. Vandet skal analyseres for de parametre, som er angivet i bilag 8, tabel 2³ i bekendtgørelsen, herunder også bilag 2, som omfatter pesticider og deres nedbrydningsprodukter. Hvis der er mistanke om metan og svovlbrinte i grundvandet eller hvis nitratinholdet er mindre end 3 mg/l, så skal vandværket analysere for metan og svovlbrinte i grundvandet⁴. Nitratinholdet er mindre end 3 mg/l i de 2 borerer og derfor skal I måle for metan og svovlbrinte i borererne, hvilket I også allerede gør. Hvis metan og svovlbrinte findes i råvandet skal vandværket også analysere for det i drikkevandet fra afgang værk, for at sikre at disse stoffer bliver fjernet på vandværket. Ved fund af aggressiv kuldioxid i råvandet, skal vandværket kontrollere, at stoffet fjernes ved behandlingen på vandværket.

Ekstra analysekrav for borerer - BTEXN

Der skal derudover analyseres for BTEXN, totalkulbrinter og klorerede opløsningsmidler og disses nedbrydningsprodukter i borererne, da der er en V2 kortlagt grund (losseplads) beliggende i vandværkets indvindingsopland. Vilkåret er en videreførelse af vilkår i tidligere kontrolprogram.

b) Vandanalyser fra taphane hos forbruger

Gruppe A-parametre

Gruppe A indeholder de parametre, som er angivet i drikkevandsbekendtgørelsen⁵, bilag 5. Dvs.

E.coli	Smag
Coliforme bakterier	Lugt
Kimtal ved 22°C	pH
Intestinale Enterokokker	Ledningsevne
Farve	Jern (total)
Turbiditet	Nitrit (hvis ammoniumindholdet i sidste prøve af drikkevandet er over 0,05 mg/l.)

Tabel 2 Analyseparametre Gruppe A-parametre

Gruppe B-parametre

Gruppe B skal indeholde de parametre, som ikke bliver analyseret i gruppe A. Gruppe B-parametrene er defineret i drikkevandsbekendtgørelsens bilag 5.

I bilag A har kommunen beskrevet hvilke stoffer som kan udelades i gruppe B i forhold til stofferne angivet i bilag 1a-f i drikkevandsbekendtgørelsen (Alle parametrene i bilag 1e og bilag 2 i drikkevandsbekendtgørelsen indgår i gruppe B-parametrene).

c) Vandanalyser på ledningsnettet (flush)

³ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025

⁴ Metan måles i DGUnr. 184.34 og 184.42. Både metan og svovlbrinte måles i grundvandet i boring DGUnr. 184.65.

⁵ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025

Vandværket skal analysere vandet på vandværket og på udvalgte steder på ledningsnettet for at kunne vurdere vandkvaliteten i hele forsyningsnettet. På ledningsnettet skal I analysere vandet for parametrene:

E. coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Nitrit

Tabel 3 Analyseparametre i flush prøven.

d) Vandanalyser fra afgang vandværk (Vandværkskontrol)

Vandværket skal udtage en prøve 4 gange årligt på afgang vandværk. 2 af prøverne skal analyseres for de parametre der står i tabel 4. 2 af prøverne skal analyseres for de parametre der står i tabel 5. Vandværket skal desuden analysere for aggressiv kuldioxid, metan og svovlbrinte ved fund i indvindingsboringerne.

E. coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Hårdhed
Jern
Mangan
Ammonium
Nitrit
Nitrat
Aggressiv kuldioxid (hvis det er i boringerne)
Metan (hvis det er i boringerne)
Svovlbrinte (hvis det er i boringerne)
NVOC
pH
Temperatur
Ledningsevne
iltindhold
Arsen
Nikkel

Tabel 4 Analyseparametre Afgang Vandværk

E. coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Turbiditet
Temperatur
pH
Ledningsevne
Ilt

Tabel 5 Analyseparametre Afgang Vandværk proces

e) Vandanalyser fra nødforbindelse til Havnsø Vandværk

Herunder ses de parametre vandværket skal analysere for 1 gang pr. år, på det vand der leveres til Havnsø Vandværk.

<i>E. coli</i>
<i>Coliforme bakterier</i>
<i>Kimtal ved 22°C</i>
<i>Intestinale Enterokokker</i>
<i>Nitrit</i>

Tabel 6 Analyseparametre Nødforbindelse til Havnsø Vandværk

3) Prøvetagningssteder

- a) Højskolevej 9
- b) Teglværksvej 9 a
- c) Møllevangen 5
- d) Bjergesøvej 24
- e) Stendyssevej 9
- f) Holstensvej 16

4) Øvrige krav udover analyseprogram

- Ved service/vedligehold af hovedanlæg, hvor der er kontakt med drikkevandet, udtages vandprøve efter arbejdet for at dokumentere påvirkningen af drikkevandets kvalitet.
- Hygiejnezoner. Da vandværket har åbne filtre, er hele vandværket rød zone. Der bør være ekstra opmærksomhed på rengøring og hygiejne, da risikoen for kvalitetsproblemer er til stede. Jf. tilsyn den 15. juni 2022 anbefaler kommunen at vandværkets røde zone på sigt bliver afskærmet med fx et vindfang. På sigt anbefaler vi også at der opsættes afskærmning af filtrene inde på vandværket.
- Vandværket skal udtage en vandprøve efter udbedring af ledningsbrud. Vandet skal analyseres for mikrobiologiske parametre E. coli, Intestinale Enterokokker, coliforme

bakterier og kimtal ved 22°C. Vandprøven skal tages hos første forbruger efter brud (eller den nærmeste forbruger, hvor det kan lade sig gøre).

- Vandforsyningen skal have indført kvalitetssikring med tilhørende risikovurdering, jf. kvalitetssikringsbekendtgørelsen⁶.
- Vandværket skal have en beredskabsplan, som beskriver håndtering af akut opståede forureninger.
- Mindst 2 gange årligt foretager den driftsansvarlige visuel inspektion af hele vandværket.
- Hvert 8. – 10. år skal borerne undersøges for tæring og utætheder. Fx ved videoinspektion eller trykprøvning.
- Rentvandstanken skal gennemgås hvert 5. år for utætheder.

Operationelt kontrolprogram

Jf. bilag 4 stk. 3 i drikkevandsbekendtgørelsen¹¹, skal kontrolprogrammet indeholde et operationelt kontrolprogram. Det operationelle kontrolprogram skal hurtigt skabe indsigt i problemer vedrørende den driftstekniske funktion og vandkvaliteten, så der hurtigt kan iværksættes afhjælpende foranstaltninger. Det operationelle kontrolprogrammer skal bekræfte effekten af vandforsyningens kontrolforanstaltninger i relation til indvinding, behandling, distribution og oplagring. Det operationelle kontrolprogram kan indeholde ugentlige eller kontinueret analyser for turbiditet (gælder ikke for grundvandskilder, hvis turbiditet er forårsaget af jern og mangan⁷).

Det kontrolprogram der fastsættes, og som er en fortsættelse af tidligere kontrolprogram, opfylder kravene til et operationelt kontrolprogram. Der skal ikke måles for somatiske colifager i råvandet, da denne parameter kun er relevant ved indvinding af havvand eller overfladevand.

Lovgivning

Kommunens afgørelse om kontrolprogram er truffet efter drikkevandsbekendtgørelsen⁸.

Kommunen kan til enhver tid tage kontrolprogrammet op til fornyet vurdering, når det er miljø- eller sundhedsfagligt begrundet. Lovgivningen fastsætter krav til hvor ofte og hvilke stoffer, som vandværket skal analysere for hos forbrugeren og på hver indvindingsboring.

Prøvetagningshyppigheden er lovbestemt for A og B-parametre samt for boringskontrol.

Lovgivningen stiller også krav om at vandværket skal kontrollere vandet fra det bliver pumpet op fra borerne og til det når ud til forbrugeren. Ud fra de lokale forhold fastsætter kommunen i kontrolprogrammet hvilke stoffer, der skal analyseres for, og hvor hyppigt, i ledningsnettet og ved afgang vandværk, og som udgangspunkt ud fra vandværkets egen indstilling til kommunen.

Vandforsyningen er ansvarlig for, at prøverne bliver udtaget, analyseret og indberettet til Jupiter.

⁶ Bekendtgørelse om kvalitetssikring på almene vandforsyningsanlæg nr. 132 af 8. august 2013.

⁷ Bilag 4 stk. 3 i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025.

⁸ §7, stk. 3 i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 221 af 25.02 2025

Baggrund for afgørelsen

Vallekilde Vandværks kontrolprogram af 18. marts 2020, udløb den 2. marts 2025. Odsherred Kommune har derfor udarbejdet et nyt kontrolprogram til vandværket.

Analyseprogrammet indeholder de lovpligtige kontrolparametre og kontrolhyppigheder. Programmet indeholder de lovpligtige analyser som overvåger vand fra boringerne, behandlingsanlægget/afgang værk, ledningsnet og forbrugerens taphane.

Jordforurening

En V2 forurenede grund (305-00148) ligger i indvindingsoplandet (Matrikel 5e Bjergesø By, Vallekilde). Aktiviteterne har været losseplads (renovation, snerydning mv.) og den er ophørt i 1965. Se placering på kort på bilag B.

Udtalelser og partshøring

Odsherred Kommune har sendt udkastet i partshøring hos vandværket i perioden fra den 20. juni 2025 til og med den 13. august 2025. I den periode modtog kommunen nye adresser til kontrolsteder. Den 13. august er en ny version af kontrolprogrammet sendt til vandværket, da vejledningen til drikkevandsbekendtgørelsen er gjort endelig, og det har medført ændringer i teksten. Blandt andet er drikkevandsvejledningens bilag E og F udgået. Kommunen fastholder at vandværket skal udtage prøver, men henviser nu ikke længere til bilag E og F i drikkevandsvejledningen. Odsherred Kommune har også modtaget et kort over vandværkets sektionering. Vandværkets laboratorium har den 14. oktober 2025 oplyst at kontrolprogrammet har mangler, derfor er et udkast sendt i partshøring igen den 5. november 2025. Der er ikke indkommet bemærkninger i perioden 14. oktober 2025 til 26. november 2025.

Konklusion

På baggrund af ovenstående oplysninger vurderer kommunen at vandværkets kontrolprogram 2025-2031 er dækkende for at kunne:

- Kontrollere vandets kvalitet
- Efterprøve at foranstaltningerne til begrænsning af risiciene for forbrugernes sundhed i hele vandforsyningskædens længde, fra indvindingsoplandet over indvinding, behandling og lagring og til distribution fungerer effektivt
- Mindske eller afværgе risiko for forbrugernes sundhed

Offentliggørelse

Den endelige afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

Hvis I har spørgsmål eller bemærkninger

Hvis I har spørgsmål eller bemærkninger, er I velkomne til at kontakte vandteamet på vand@odsherred.dk.

Vil I se sagen igennem?

Ønsker I at få aktindsigt kan I kontakte kommunen på vand@odsherred.dk.

Hvis I vil klage

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

I klager via Klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Klagen skal sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på kommunens hjemmeside, regnes klagefristen dog altid fra den dato, hvor afgørelsen blev offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen.

I kan se på kpo.naevneneshus.dk, hvad det koster at klage.

I skal kontakte Miljø- og Fødevareklagenævnet på 72 40 56 00, hvis I ønsker at blive fritaget for at klage via Klageportalen. Når I ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at I giver Odsherred kommune besked om det.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

I får besked fra kommunen, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Søgsmål

Sagen kan indbringes for domstolene. Søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentligt bekendtgjort⁹.

Venlig hilsen

Hanne Ingversen

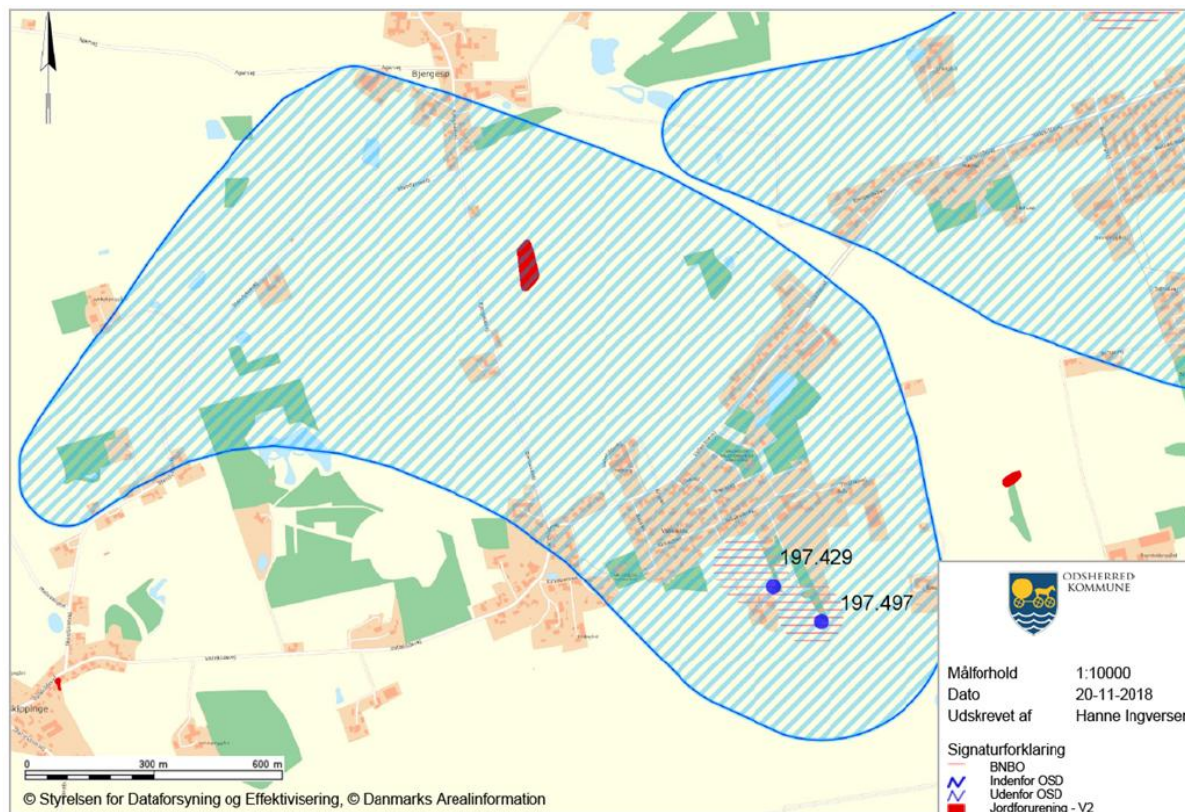
- Bilag A: Hvilke parametre, som kan udelades i gruppe B-parametrene.
- Bilag B: Jordforurening

⁹ § 81 i vandforsyningsloven LBKG 2024-10-28 nr 1149

Bilag A: Angivelse af hvilke parametre, som I kan udelade i gruppe B-parametrene

Bilag i Drikkevandsbekendtgørelsen	Udgår	Årsag
Bilag 1b	Halogenerede eddikesyrer (HAA'er)	Skal kun måles, når der anvendes desinfektionsmetoder, som kan danne HAA'er, til desinfektion af drikkevand.
	Microcystin-LR	Denne parameter måles kun i tilfælde af mulig opblomstring i vandressourcen, der indvindes fra.
	Bromat	Skal kun måles for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlor, ozon eller lignende stærkt iltende stoffer.
Bilag 1c	Clostridium perfringens	Skal kun måles for hvis der indvindes overfladevand
	Iltforbrug	Da I skal måle for NVOC, skal I ikke måle for iltforbrug
Bilag 1d	Sølv	Der anvendes ikke sølv til at desinficere vandet
	Chlorit Chlorat Sum af chlorit og chlorat	Skal kun måles for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlorforbindelser
	Sum af trihalomethaner	Skal kun analyseres for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlorforbindelser for at fjerne vandets naturlige indhold af organisk stof
Bilag 1f	Radon og tritium	Skal kun måles hvis der er risiko for radioaktivitet

Bilag B: Jordforurening

Vallekilde Vandværks indvindingsopland, med boringer og BNBO.

- Indvindingsopland
- BNBO
- Indvindings boringer
- V2 forurenede grunde 305-00148 i indvindingsoplandet. Losseplads ophør i 1965 Blandt andet snerydning